

Nuoret toimijoina

**Sosiaalipedagogiikan päivät 2010
Kuopiossa 18. - 19.11.**

ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO

Nuoret kansalaisina

- sanaparin herättämiä mielikuvia:
 - nuoret ovat tulevaisuuden kansalaisia
 - esim. eivät vielä äänestä
 - nuoret harjoittelevat kansalaisuutta
 - esim. nuorisovaltuustoissa ja oppilaskunnissa
 - nuoret ovat poliittisesti välinpitämättömiä ja johdateltavissa
 - esim. äänioikeusikärajan laskeminen 16 vuoteen on turhaa tai se on riski
- nuoret kuitenkin ovat kansalaisia yhteiskunnan jäseninä
 - => oleellista on, tuetaanko tämän jäsenyyden vahvistumista

Kansalaisuus yhteiskunnan jäsenyytenä

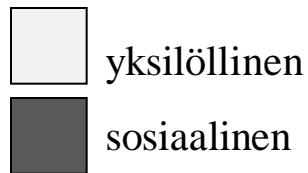
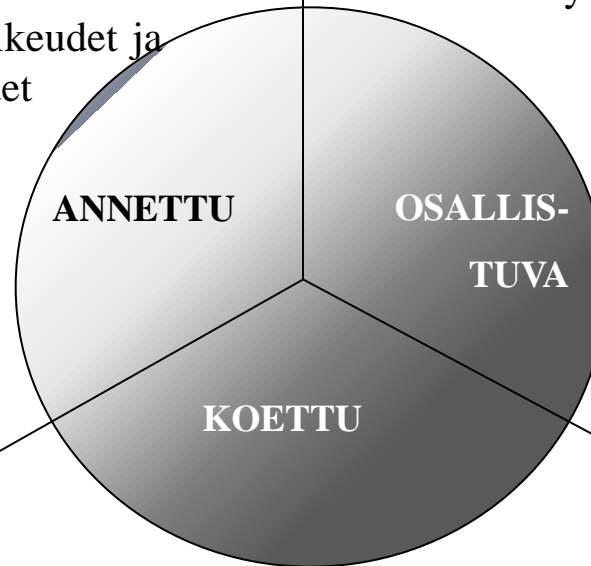
Nivala, Elina 2008. Kansalaiskasvatus globaalin ajan hyvinvointiyhteiskunnassa. Kansalaiskasvatuksen sosiaalipedagoginen teoriakehys. Kuopio: Snellman-instituutti.

MUODOLLINEN KANSALAISSUUS

- juridinen asema
- takaa lakisääteiset kansalaisoikeudet ja määrittää kansalaisvelvollisuudet

TOIMINNALLINEN KANSALAISSUUS

- yhteiskunnan jäsenenä toimiminen on kykenemistä yhteiselämään ja hyvin monimuotoista osallistumista yhteiskunnassa: sosiaalista, kulttuurista, poliittista, taloudellista...

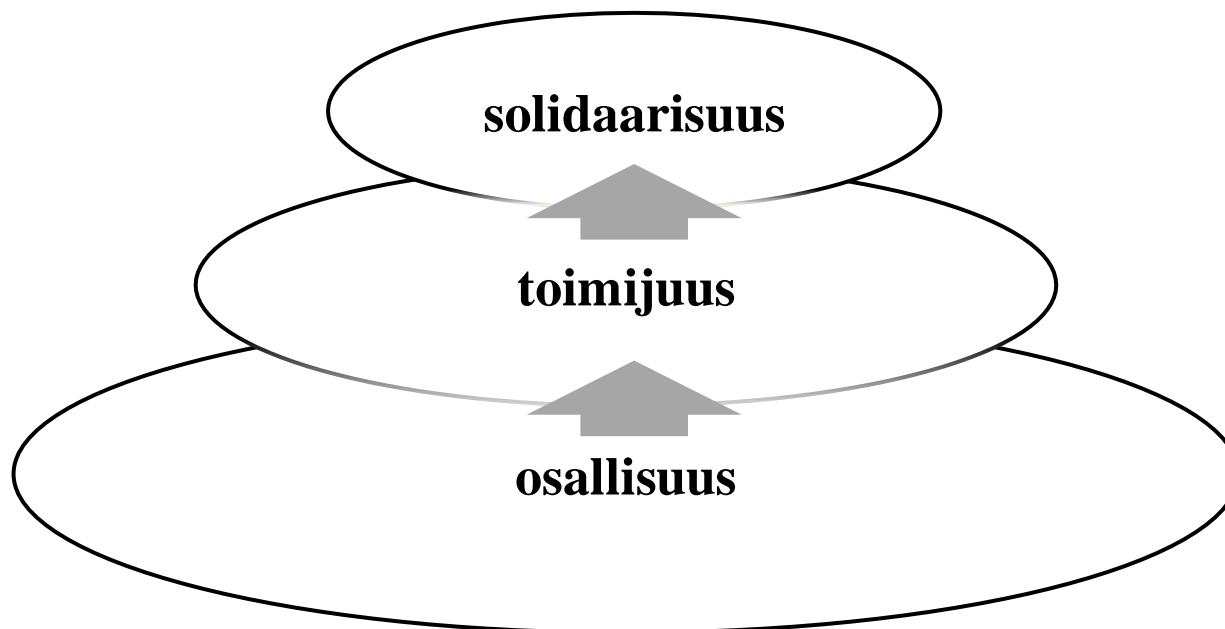

KOKEMUKSELLINEN KANSALAISSUUS

- jäsenyys toteutuu kokemuksena
- keskeistä kokemus kuulumisesta kansalaisyhteisöön:
 - kokemus yhteenkuuluvuudesta
 - kansalaisidentiteetti

Sosiaalipedagoginen kansalaiskasvatus

- tavoitteet:

Sosiaalipedagoginen kansalaiskasvatus

osallisuus

- pohjimmiltaan kuulumista yhteisöön
- toteutuu kokemuksena/tunteena
 - johonkin kuulumisesta
 - turvallisuuden tunne ja huolenpito
 - yhteyden tunne
 - omasta merkityksellisyydestä yhteisölle
 - omanarvontunto: olen tärkeä
 - halu antaa itsestä jotain muille
 - omasta toimintakyvystä
 - pärjäämisen tunne
 - usko mahdollisuuksiin vaikuttaa

Sosiaalipedagoginen kansalaiskasvatus

toimijuus

- vastuullisen, tiedostavan ja kriittisen osallistumisen valmius
 - omassa elämässään => välittömässä elinympäristössään => yhteiskunnassa
 - ⇒ yhteiskunnallinen toimijuus
- perustana on osallisuus ja sen lisäksi edellytyksenä
 - autonomian vahvistuminen
 - kriittisen tietoisuuden kehittyminen
 - muutoksen mahdollisuuksien näkemisen ja toteuttamisen valmiuksien kehittyminen

Sosiaalipedagoginen kansalaiskasvatus

solidaarisuus

- sitoutumista yhteisen hyvän ja erityisesti itseä heikompiensaisten hyvinvoinnin edistämiseen omassa toiminnassa
 - kehittyminen edellyttää
 - henkilökohtaista sitoutumista solidaarisuuden arvoon
 - sosiaalisen herkkyyden ja myötätunnon kehittymistä
=> sosiaalisen huono-osaisuuden kohtaamista
 - toimijuutta
- => kyse on solidaarisesta toimijuudesta, joka toteutuu universaalisti lähiyhteisöstä maailmanlaajuiseen yhteisöön

Sosiaalipedagoginen kansalaiskasvatus

- Miten?
 - peruseriaatteina yhteisöllisyys ja osallistuminen
=> tehtävänä
 - tukea valmiuksia
 - yhteiselämään
 - yhteiskunnalliseen osallistumiseen
 - luoda mahdollisuuksia osallistumiseen
 - olennaisia mahdollisuudet tavoitteelliseen yhteistoimintaan: suunnittelu, vastuunottaminen, sitoutuminen
 - monimuotoisia ja mielekkäitä osallistumismahdollisuuksia (sekä vapaa-ajalla että koulussa)
 - tukea ja innostaa osallistumista
 - herättää sosiaalista mielenlaatua ja osallistumisen halua
 - vahvistaa positiivisten yhteenkuuluvuuden tunteiden kehittymistä

Nuoret kansalaisina

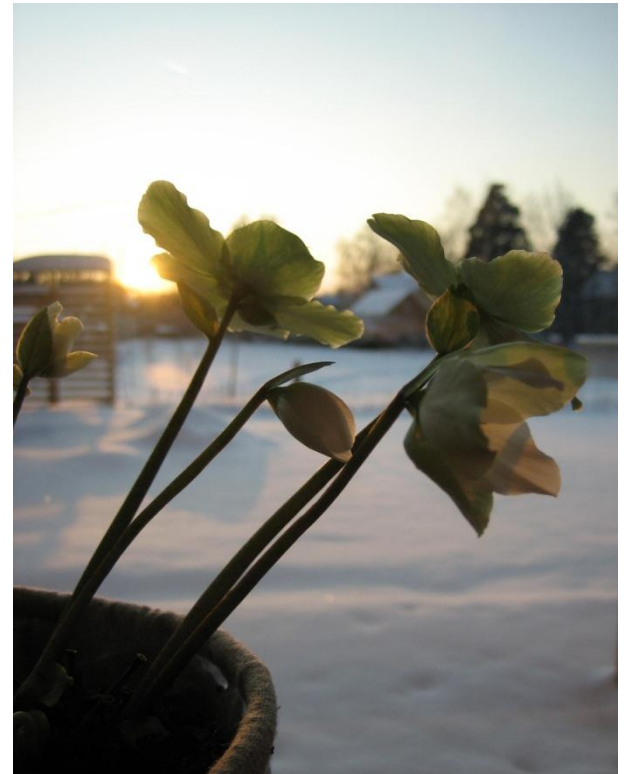
- nuoret ovat yhteiskunnan jäseniä, joiden jäsenyyden luonne on erityisessä voimakkaan kehityksen vaiheessa
 - nuoret etsivät itsenäistä paikkaansa yhteiskunnassa
 - sosiaalisissa suhteissaan => osallisuutta eri yhteisöissä
 - elämäntapansa määrittelijöinä => kulttuurin kuluttajina ja luojina
 - koulutuksen, työn ja kulutuksen toimintakentillä => taloudellisina toimijoina
 - vaikuttamisen areenoilla => poliittisina toimijoina
 - kyse on yhteiskunnallisen kasvun prosessista, jossa nuoret tarvitsevat pedagogista tukea
 - kyetäkseen täyteen yhteiselämään ja voidakseen kokea vahvaa osallisuutta
 - kasvaakseen kriittiseen ja vastuulliseen toimijuuteen ja
 - sitoutuakseen universaaliin solidaarisuuteen

Nuoret kansalaisina

- Kysymyksiä, kommentteja?

*Kiitos ja hyvää
kotimatkaa!*

ITÄ-SUOMEN
YLIOPISTO

www.uef.fi